

РЕШЕНИЕ

№ 4410

гр. София, 29.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 23.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **1275** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Ц. К. М. – К. срещу отказ за компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на Д. И. К., обективиран в писмо изх.№ РЛЦ22-ЕВ00-21-/1/ от 19.01.2022г. на кмета на Район „Л.“ – СО с искане за отмяната му като незаконосъобразен.

От фактическа страна в жалбата се излага, че детето й Д. И. К., [дата на раждане] , участвало в класирания в ИСОДЗ повече от три години без да бъде класиран и приет в общинско заведение. Действително на 16.10.2021г. бил класиран и записан на 28.10.2021г. в ДГ № 175 „Слънчев ден“, но тази детска градина била нова, която както към момента на записването, така и до 12.01.2022г. не била готова и не работела като детска градина. Т.е. въпреки че детето е било записано то не е могло да посещава детска градина за период от близо два месеца и половина. През този период от два месеца и половина детето продължило да посещава частна детска градина „Слънчев ангел“, за което била заплатената съответната такса за това. С частната детска градина бил сключен договор за периода септември 2021г. до юли 2022г., защото на главното класиране през м.май 2021г. детето не било прието, както не било прието и на останалите класирания до м.септември. За периода 16.09.2021г. до 28.10.2021г. била отпусната компенсация, но за периода ноември 2021г. до края на годината бил постановен отказ, въпреки че детската градина не е работила. Този факт въобще не бил отчетен при постановяване на отказа. Поради това жалбоподателката приема, че

същият е постановен при липса на мотиви. Допуснати били освен това съществени нарушения на административнопроизводствените правила, тъй като не били посочени въобще фактическите основания за постановяване на отказа. Включително не бил посочен редът и срокът за оспорването му. Предвид това е направено искане след отмяната на отказа да бъде постановено изплащане на обезщетение за периода от 01.11.2021г. до 31.12.2021г. и за периода от 01.01.2022г. до 12.01.2022г. Претендира се също така присъждането на обезщетение за това, че детето не е прието в началото на учебната 2021г.-2022г. в размер на неустойката за прекратяване на договора с частната детска градина, съгласно договора от 1/6 от годишната такса или 2201 лева и платения депозит от 1200 лева, в общ размер – 3401 лева или обезщетение в размер, съгласно наредбата до края на учебната 2021 – 2022г. до изтичане на договора с частната детска градина, поради това, че детето не е прието в началото на годината.

Ответникът по оспорването чрез юрк.Г. в съдебно заседание моли за отхвърлянето на жалбата като неоснователна по съображения, изложени в съпроводителното писмо. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

С писмо изх.№ РЛЦ22-ЕВ00-21-/1/ от 19.01.2022г. на кмета на Район „Л.“ – СО жалбоподателката е уведомена, че по отношение на детето Д. И. К., което е класирано на 16.10.2021г. и записано на 28.10.2021г. в ДГ № 175 „Слънчев ден“ на територията на Район „Л.“, не са налице основанията за изплащане на компенсация за учебната 2021/2022г., съгласно изискването на чл.3, ал.1, т.1, предл. последно от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, приета с ПМС № 76/05.03.2021г.

По съществуващото писмото представлява изричен отказ на административен орган да издаде позитивен по съдържание за оспорващата акт, което го определя като индивидуален административен акт по см. на чл.21, ал.1 АПК. В него не е посочен редът и срокът за обжалването му, с оглед което на основание чл.140, ал.1 АПК срокът за обжалване се удължава на два месеца от съобщаването. В процесния случай отказът е съобщен на жалбоподателката на 21.01.2022г. /известие за доставяне на л.11 – гръб/, а жалбата срещу него е заведена в деловодството на районната администрация на 07.02.2022г.

Въз основа на горното съдът приема, че жалбата, с която е сезиран е допустима – подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния срок за обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващата, на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Съгласно чл.283, ал.12 от Закона за предучилищното и училищното възпитание

/ЗПУО/, държавата предоставя средства на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Според ал.15 на посочената разпоредба, условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал.12 се определят с наредба на Министерския съвет.

В изпълнение на посочената разпоредба с ПМС № 76/05.03.2021г. е приета Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места /наредбата/, обн.ДВ, бр.20/09.03.2021г.

Съгласно чл.3, ал.1 от наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени следните условия:

1. детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл.59, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година;
2. детето да не е записано в целодневна, полудневна или почасова организация на предучилищното образование в нито една държавна или общинска детска градина или училище;
3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район;
4. за съответната учебна година детето е записано в самостоятелна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище или в самостоятелна, целодневна, полудневна или почасова организация в частна детска градина или училище;
5. ако детето е в задължителна предучилищна възраст и е записано за задължително предучилищно образование в частна детска градина или в частно училище - частната институция да не е включена в системата на държавно финансиране;
6. родителите да не получават подпомагане от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението, по реда на тази наредба.

На компенсиране със средства от държавния бюджет, според чл.4 от наредбата, подлежат направените от родителите по чл.3 разходи, пряко свързани с отглеждане и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими, според ал.2 на с.р., са разходи за заплащане на такси за обучение по договори за обучение, сключени с частна детска градина или частно училище при условието на чл.3, ал.1, т.5; разходи за заплащане на такса по договори за отглеждане и обучение, сключени с лица, регистрирани като

търговци, или с юридически лица с нестопанска цел, предоставящи организирани услуги за деца; разходи за заплащане на възнаграждения по договори за обучение, сключени с физически лица; разходи за отглеждане на детето в размер 20 на сто от разходите по т.3. Разходите за заплащане на такси по договори за обучение по чл.4, ал.2, т.1, сключени с частна детска градина или частно училище, се удостоверяват с договор за обучение между родителя и частната детска градина или училище и платежен документ за извършено плащане на таксата за обучение за съответния месец - фактура и платежно нареждане или фискален бон.

В Раздел III от наредбата е регламентиран редът за изплащане на средствата за компенсиране на разходите. Според чл.8 родителите, които желаят да получават компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършваните от тях разходи, пряко свързани с обучението и отглеждането на децата им, за всяка учебна година подават заявление по образец съгласно приложение № 1 в общината по настоящия адрес на детето. Заявлението се подава в срок до 5 ноември - за получаване на компенсации за цялата учебна година и в срок до 5-о число на месеците от декември до юли следващата календарна година - за получаване на компенсации от месеца, следващ месеца на подаване на заявлението.

Според ал.3 на с.р. общината извършва проверка за наличието на условията на чл.3 към датата на подаване на заявлението и уведомява родителите, които имат право да получават компенсиране на разходите. Когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – ал.4.

За изплащане на компенсации родителите по чл.8, ал.3 /тези, които са подали заявление и според общината имат право на компенсации/ подават искане в общината по настоящия адрес на детето /чл.9, ал.1 от наредбата/. Искането се подава до пето число на месец ноември - за периода 15 септември - 31 октомври, и до пето число на месеците: януари - за периода 1 ноември - 31 декември на предходната година, март, май, юли и октомври на текущата година - съответно за периодите 1 януари - 28 февруари, 1 март - 30 април, 1 май - 30 юни и 1 юли - 14 септември. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл.3, ал.1, т.6, както и предпочитания от него начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка / ал.2 и ал.3 на чл.9 от наредбата/.

Общината проверява дали са налице изискванията на чл.3, ал.1, т.2, 4 и 6, извършва проверка на подадените документи съгласно изискванията на чл.4 - 8 и на допустимостта на разходите – чл.10, ал.1. Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи – ал.2. Размерът на компенсацията за допустимите разходи се определя за всеки месец поотделно на базата на действително извършените от родителя месечни разходи, удостоверени с документите по чл.5, 6 и 7, но не повече от размера по чл.2, ал.1.

Страните не спорят и от представените по делото доказателства се установява, че на 05.01.2022г. по електронен път, жалбоподателката е подала заявление, заведено с вх.№ РЛЦ22-ЕВ00-21 /л.12 по делото/, с което е поискала от кмета на Район „Л.“-СО изплащане на компенсации за извършени разходи за заплащане на такси по договори за обучение, сключени с частна детска градина за сина й Д. И. К. за периода от

01.11.2021г. до 31.12.2021г. на учебната 2021/2022 година. Към заявлението е приложен договор за обучение, сключен с частна детска градина и копие на платежни документи за периода от 01.09.2021г. до 15.01.2022г. Платежният документ /Фактура № [ЕГН]/20.09.2021г./ е приложен на л.14 по делото и от него се установява плащане от Ц. М. и И. К. в полза на Частна детска градина [фирма] на сумата в размер на 5355 лева за детето Д. К. – доплащане по договор. Приложен е анекс № 1 към договор за възпитание, обучение и грижа от 29.04.2021г., сключен на 15.09.2021г., съгласно който месечната такса е в размер на 614 евро като заплащането на таксата става на две равни вноски, всяка от по 3377 евро – първата, дължима до 05.10.2021г., а втората – до 30.01.2022г. От фактура от 03.09.2021г. на л.19 се установява заплащането от жалбоподателката на сумата в размер на 1250 лева в полза на частната детска градина. От приложената на л.22 по делото справка се установява, че детето Д. К. е класирано в Детска градина № 175 „Слънчеви лъчи“ – сграда 2, възрастова група 2018, на 16.10.2021г. От същата справка е видно, че детето е записано на 28.10.2021г., но не посещава детската градина.

С оглед твърденията на жалбоподателката, че детското заведение не е работило в периода 01.11.2021г. – 31.12.2021г. по делото е прието Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 828/10.09.2021г., издадено от главния архитект на Столична община, за въвеждане в експлоатация на „Обединено детско заведение“, находящо се в УПИ II, кв.35, м.“К. вада“, Район „Л.“ – СО. Приета е също така докладна изх.№ 50/09.03.2022г. на директора на детското заведение /л.57/, от която се установява, че сграда 2 на ДГ № 175 „Слънчеви лъчи“ е започнала реално работа с деца от 12.01.2022г.

Заявлението на жалбоподателката и придружаващите го документи са разгледани от комисията, назначена със Заповед № РД-09-78/15.04.2021г. на кмета на Район „Л.“-СО /съгласно посоченото в заповедта и изричното изявление на ответника в писмо, постъпило по делото на 24.02.2022г./.

Последвало е издаването от ответника на оспорения отказ, в който като основание за постановяването му от фактическа страна е посочено, че детето е класирано на 16.10.2021г. и записано в детската градина на 28.10.2021г., поради което не са налице основанията за изплащане на компенсации за учебната 2021/2022г., съгласно изискването на чл.3, ал.1, т.1, предл. последно от наредбата.

С оглед посоченото фактическо основание, правното основание за постановяване на отказа е разпоредбата на чл.8, ал.4 от наредбата. Според нея, както се посочи по-горе, когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на АПК.

Анализът на посочената разпоредба сочи, че компетентността за постановяване на отказа по чл.8, ал.4 от наредбата е единствено на кмета на общината – в случая Столична община. В разпоредбата не е предвидена възможност за делегиране на това правомощие, с оглед което и оспореният отказ се явява нищожен като постановен от некомпетентен административен орган.

По делото, в изпълнение на дадените от съда указания, за представяне на доказателства за наличието на компетентност на издателя на акта, е представена Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021г. на кмета на Столична община /л.26/. Съгласно нея, кметът на СО е възложил на кметовете на райони в СО да създадат необходимата организация и да упражняват контрол по изпълнение на задълженията на общините, произтичащи от разпоредбите

на Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места /т.1 от заповедта/. С т.2 от посочената заповед кметът на СО е предоставил на кметовете на райони правомощието да издават заповеди за определяне на размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или за мотивиран отказ за изплащането на компенсация за недопустимите разходи, или за прекратяване на изплащането на компенсация при наличие на съответните предпоставки по наредбата, т.е. предоставено е правомощието по чл.10, ал.2 от наредбата, което е различно от това по чл.8, ал.4 от наредбата. В случая по чл.8, ал.4 се касае за отказ за компенсиране поради отсъствие на някоя от предпоставките по чл.3, ал.1 от наредбата, чието кумулативно наличие се изисква по силата на нормативния акт, за да възникне правото на компенсация. Във втория случай – по чл.10, ал.2, наличието на предпоставките по чл.3, ал.1 от наредбата е доказано, като на районните кметове е предоставено единствено правомощието да издадат заповед, с която да определят конкретния размер на компенсация за допустимите разходи, съответно да постановят отказ за компенсиране на недопустимите разходи. Т.е. посочената Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021г. на кмета на Столична община, също не може да обоснове наличието на компетентност за кмета на Район „Л.“ да издаде акт на основание чл.8, ал.4 от наредбата.

За пълнота съдът следва да посочи, че в случая не са налице основанията за изплащане на компенсация по чл.3, ал.1 от наредбата - те трябва да са в кумулативно наличие, а в случая не е налице условието по чл.3, ал.1, т.1. На територията на СО действа Наредба за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на СО, приета с Решение № 627 по Протокол № 25/17.12.2020г. на Столичния общински съвет, в сила от 01.03.2021г. С тази наредба се определя редът и условията за централизирано електронно класиране за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община чрез Информационна система за обслужване на детските заведения и подготвителните групи в училищата /ИСОДЗ и П./. Според чл.2 от тази наредба класирането се извършва от експертна комисия, назначена от директора на съответната детска градина, с участието на медицински специалисти като информация за записаните деца се отразява в ИСОДЗ и П. в тридневен срок.

Както се установи по делото от представените от страните доказателства, и това е въпрос, по който те не спорят, детето Д. К. е кандидатствало за прием в целодневна общинска детска градина, класирано е на 16.10.2021г. и е записано в ДГ № 175 на 28.10.2021г. Обстоятелството, че детето не е посещавало детското заведение поради независещи от него причини, не е основание за изплащане на компенсация по предвидения в наредбата ред за периода от 01.11.2021г. до 31.12.2021г. Такава компенсация е дължима

единствено за периода от началото на учебната година до 16.10.2021г., но този период е извън заявления от жалбоподателката със заявление вх.№ РЛЦ22-ЕВ00-21/05.01.2022г. Наличието на пречки за посещаване от детето на детската градина, в която е записано, за период от два месеца и половина, може да бъде компенсирано, но по друг ред, извън предвидения в наредбата, тъй като тя урежда само случаите, когато това се дължи на неприемане на детето поради липсата на свободни места.

По изложените съображения следва да бъде обявена нищожността на оспорения отказ като заявлението на жалбоподателката бъде изпратено за произнасяне по него на компетентния административен орган – кмета на Столична община.

Предвид направеното изявление в молба, постъпила по делото на 23.06.2022г. на жалбоподателката следва да се присъдят разноски в размер на 10 лева за заплатената държавна такса по оспорването.

Жалбата в частта, съдържаща искане да бъде постановено изплащане на обезщетение за периода от 01.11.2021г. до 31.12.2021г. и за периода от 01.01.2022г. до 12.01.2022г., както и за присъждане на обезщетение за това, че детето не е прието в началото на учебната 2021-2022 година в размер на неустойката за прекратяване на договора с частната детска градина, съгласно договора в размер на 1/6 от годишната такса или 2201 лева и платения депозит от 1200 лева, в общ размер – 3401 лева или обезщетение в размер, съгласно наредбата до края на учебната 2021 – 2022г. до изтичане на договора с частната детска градина, поради това, че детето не е прието в началото на годината, следва да се отдели от настоящото производство и да се докладва на Председателя на Административен съд София-град за образуване на отделно производство.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА, по жалбата на Ц. К. М. – К., нищожността на отказ за компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на Д. И. К., обективиран в писмо изх.№ РЛЦ22-ЕВ00-21-/1/ от 19.01.2022г. на кмета на Район „Л.“ – Столична община.

ИЗПРАЩА заявление вх.№ РЛЦ22-ЕВ00-21/05.01.2022г., подадено от Ц. К. М. – К., на кмета на Столична община за произнасяне по него в едномесечен срок от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Ц. К. М. – К. сумата в размер на 10 /десет/ лева, представляваща разноски по производството.

ДА СЕ ИЗГОТВИ СЛУЖЕБНО препис от жалбата и доказателствата по делото, които да се докладват на Председателя на Административен съд София-град за образуване на ново производство по жалбата в частта ѝ, с която се претендира да бъде постановено изплащане на обезщетение за периода от 01.11.2021г. до 31.12.2021г. и за периода от 01.01.2022г. до 12.01.2022г., както и за присъждане на обезщетение за това, че детето не е прието в началото на учебната 2021-2022 година в размер на неустойката за прекратяване на

договора с частната детска градина, съгласно договора в размер на 1/6 от годишната такса или 2201 лева и платения депозит от 1200 лева, в общ размер – 3401 лева или обезщетение в размер, съгласно наредбата до края на учебната 2021 – 2022г. до изтичане на договора с частната детска градина, поради това, че детето не е прието в началото на годината.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: